

Periode	Uke	Kompetansemål	Tema & Innhold	Vurdering	Aktuelt
Demokrati & medborgerskap/Lagskole	33	<p>bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er</p> <p>sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag</p>	<p>Europeisk geografi</p> <p>→ Sammenligne to land i Europa - øst mot vest</p> <p>→ Sammenligne land - FN</p> <p>→ Vet hva ordet demografi betyr</p> <p>→ Kan plassere land på kart</p> <p>→ Kjenne til begreper knyttet til demografi og statistikk</p>	<p>Kartquiz (vippeopplegg)</p> <p>Plakat "Øst og mot vest-europa" sammenligningsoppgave.</p>	
	34	bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor		<p>Kartquiz (vippeopplegg)</p> <p>Plakat "Øst og mot vest-europa" sammenligningsoppgave.</p>	
	35	bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor		<p>Kartquiz (vippeopplegg)</p> <p>Plakat "Øst og mot vest-europa" sammenligningsoppgave.</p>	

	36	gyldige og relevante funnene er sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag			
	37	vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet	Arbeid, inntekt og forbruk → Kan forklare viktige økonomiske begreper: ○ Forbruk, kreditt, lån, rente → Kan tenke over hvordan gjøre gode økonomiske valg. Film: Lukusfellen – Episode 1 sesong 22 Tekster: - Inntekter og utgifter - Arbeid – hvorfor jobber vi?	Oppgave: “Rydde i Petters økonomiske rot.”	
	38	beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer			
	39				
	40	HØSTFERIE			
Bærekraftig Utvikling	41	sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår,	<u>Kampen om Afrika - kappløp om kolonier og ressurser</u>	Arbeidsark Muntlig aktivitet	FN-dagen 24. oktober

	<p>bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag</p> <p>gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene</p>	<p>→ Europa anno 1870 – forstå hva imperialismen er og hvordan det påvirket “kappløpet om Afrika”</p> <p>→ Hva er diplomati og hvorfor driver land med det</p> <p>→ Forstå hvordan Imperialisme og kolonisering la grunnlaget for første verdenskrig</p> <p>→ Forstå hvordan kolonisering la grunnlaget for slik Afrika er i dag</p>	Begrepsforståelse	
42		Diplomacy	Aktivitet i diplomatiopplegget	
43		Første verdenskrig -finne et fokuspunkt	Skriftlig prøve	
44		Første verdenskrig -finne et fokuspunkt		
45	utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på	<p>Første verdenskrig</p> <p>→ Jobbe med store arbeidsark</p> <p>→ Klippe, lime og plassere viktige land, flagg og personer riktig fra den første verdenskrig</p>	<p>Prøve</p> <p>Oversiktsark A3 - MAPPE</p> <p>Tavleundervisning</p> <p>Gruppeaktiviteter</p>	11.11 slutten på første verdenskrig

		<p>enkeltmennesker, samfunn og natur</p> <p>gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene</p>	<p>→ Forklare utbruddet til krigen basert på flere årsaker</p> <p>→ Sammenligne tidligere tiders krigføring med hvordan de førte krig i 1.vk.</p> <p>→ Reflektere over den teknologiske utviklingen og hvordan dette ledet til store dødsfall og lidelser</p>	Muntlig aktivitet i timen	
	46	<p>gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges</p>	<p>→ Forklare konsekvensene av krigen</p> <p>Mellomkrigstid – demokratier under press</p>		
	47	<p>utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal</p>	<p>Ledig</p>		

	48	politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd	Ledig		
	49				
	50				
	51	JULEFERIE			
	52				
Medier & teknologi	1		→ Stor prøve om første verdenskrig – forberedelse → Hvordan skrive notater og øve til prøven		
	2		→ Stor prøve om første verdenskrig – forberedelse → Hvordan skrive notater og øve til prøven		
	3	drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger	Mellomkrigstid → Jobbe med begrepene: Ideologi, styresett og økonomi	Muntlig aktivitet Kortprøve - 30 minutter Lage tidslinje i klassen	Holocaustdagen 27.01 (besøk på Arkivet)
	4				

	5	<p>reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst</p> <p>gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene</p> <p>gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges</p>	<p>→ Europa anno 1919 - forstå de største endringene og hvordan det skapte spenninger i Europa.</p> <p>→ Forklare hva nasjonalsosialismen, fascisme og kommunisme er</p> <p>→ Viktige hendelser under mellomkrigstiden</p> <p>→ Hitlers vei til makten</p> <p>→ Krigens utbrudd</p>		
	6	<p>reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser</p>	<p>Uke 6 – seksualundervisning Undervisning med helsesykepleier Klassediskusjoner</p>		

		utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten			
	7	reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold	Mellomkrigstid – fortsettelse og avslutning		
	8	VINTERFERIE			
Kulturskolen	9	drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger	Andre verdenskrig → Hvem, hva, hvor og når – historisk og geografisk oversikt over krigen	Debatt – den brukne geværs politikk – pasifisme mot nasjonalt forsvar	
	10	reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av			
	11				
				Geografi quiz	
				Dybdeprosjekt Velge 1 av 3 vurderingsformer:	

	12	geografiske forhold og historisk kontekst		prøve(?), presentasjon eller fagartikkel.	
	13	gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konflikten			
	14	PÅSKEFERIE			
Aktivitetsskolen	15	gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av	Andre verdenskrig – fortsettelse → Krigen i Norge	Muntlig aktivitet Prøve	9. april – Invasjonen av Norge 1940
	16	terrorhandlinger og			
	17	folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges			
	18		→ Elevenes valg		
			→ Verden etter krigen		
	19		HESTAPO → Heldagsprosjekt hvor elevene setter seg inn i virkemidler brukt av ufrie styresett → Lære seg hva demokrati er ved å ødelegge det	Propagandavideo	8. mai – FRIGJØRINGS DAGEN HESTAPO
	20	reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de	En global verden → FN og internasjonalt samarbeid	Muntlig diskusjoner Oppgavearbeid Presentasjon i grupper	
21					
22					
23					

	<p>24</p>	<p>begrunner standpunktene sine</p> <p>vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur</p> <p>sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag</p>	<p>→ Fattigdom og rikdom i verden</p> <p>→ Internasjonal handel</p>		
--	-----------	---	---	--	--

Hvilke kompetansemål har vi hatt i skoleåret 24/25

bruke samfunnsfaglige metoder og digitale ressurser i egne undersøkelser, presentere funn ved hjelp av digitale verktøy og drøfte hvor gyldige og relevante funnene er

vurdere på hvilke måter ulike kilder gir informasjon om et samfunnsfaglig tema, og reflektere over hvordan algoritmer, ensrettede kilder eller mangel på kilder kan prege forståelsen vår

drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger

utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur

reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst

sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levekår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag

gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene

gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av terrorhandlinger og folkemord, som holocaust, og reflektere over hvordan ekstreme holdninger og ekstreme handlinger kan forebygges

utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd

gjøre rede for forforskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå

ÅRSPLAN 9. Trinn (24/25) SAMFUNNSFAG

beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn

vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet

reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold

utforske og reflektere over egne digitale spor og muligheten for å få slettet sporene og verne om egen og andres rett til privatliv, personvern og opphavsrett

reflektere over hvordan identitet, selvbilde og egne grenser utvikles og utfordres i ulike fellesskap, og presentere forslag til hvordan man kan håndtere påvirkning og uønskede hendelser

reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine

utforske ulike plattformer for digital samhandling og reflektere over hvordan digital deltakelse og samhandling påvirker formen på og innholdet i samfunnsdebatten

beskrive sentrale lover, regler og normer og drøfte hvilke konsekvenser brudd på disse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt

beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Norge i dag og reflektere over sentrale utfordringer